

«Innspill bærekraftig matsystem»

Som produsenter av vekstmedier vil vi i Norske Torv og Jordprodusenters bransjeforbund (NT&J) komme med noen innspill til Landbruks- og matdepartementets arbeid.

Vi lever i en verden med stadig økende befolkning og stadig større utfordringer med å produsere nok mat, og god nok mat til alle.

Verden har store behov for mer mat, særlig mer plantebasert mat, produsert med arealeffektive dyrkingsmetoder. For å dekke fremtidig behov må det etableres produksjonssystemer som sikrer forutsigbar produksjon under ulike forhold. Matproduksjonen intensiveres, og dette setter krav til innsatsfaktorene. Sammen med økt matproduksjon skal vi også øke/bedre sirkularitet og bærekraft.

Torv har enestående egenskaper som vekstmedium, og har vært, og er en viktig innsatsfaktor i dyrking av blomster, grønnsaker og bær. I noen år har vi hatt en debatt gående om uttak og bruk av norsk torv. NT&J har lagt frem argumenter for opprettholdelse av en bærekraftig norsk torvproduksjon nettopp for å bidra til å nå mål i avnittet over. Ved å bruke torv i samblanding med andre råvarer sikrer vi økt innenlandsk matproduksjon og selvforsyningsgrad, samtidig som vi bidrar til at store volumer organisk materiale holdes i sirkulasjon. Dette skaper gode synergieffekter og bidrar til bærekraftige sirkulære varestrømmer.

Ved å innlemme torv i tanker og arbeid rundt dette, vil vi raskere og sikrere kunne nå flere av de ambisiøse mål som er satt innenfor mange områder:

- Økt selvforsyning, bedre matvaresikkerhet både i forhold til volum og kvalitet
- Familielandbruk
- Hagebruk (i Norge er det 1,5 millioner hager og over 3 millioner mennesker som har tilgang til hage)
- Aktiv og god arealforvaltning/ressursutnyttning
- Bærekraft
- Mer gjenbruk og sirkulærøkonomi
- Oppfølging av ernæringsråd
- Produktutvikling
- Råvareøkonomisering
- Reduserte utslipp

Fremtidig behov for vekstmedier

I tabellen under ser vi at det mange andre råstoffer enn torv som benyttes i vekstmedier. Alle de andre er forventet å ha en mye større prosentvis økning enn torv frem mot 2050, men det er torv som utgjør den største økningen i volum. Arbeidet som pågår i Norge i forhold til utfasing av uttak og bruk av torv trekker i feil retning når vi ser forventet utvikling i behov for vekstmedier på verdensbasis.

En norsk torvnæring med gode og forutsigbare rammebetingelser vil være et sterkt og godt bidrag i utarbeidelsen av bærekraftige matsystemer.

Beregnet behov for vekstmedier i verden frem mot 2050.

	2017 (Mm ³ y ⁻¹)	2050 (Mm ³ y ⁻¹)	Økning %
Torv	40	80	200 %
Kokos	11	46	418 %
Trefiber	3	30	1000 %
Bark	2	10	500 %
Kompost	1	5	500 %
Perlite	1,5	10	667 %
Steinull	0,9	4	433 %
Jord	8	33	416 %
Nye råvarer		65	
TOTALT	67	283	

Tabellen er hentet fra Tidningen Svensk Torv, 2/23. 2017 = 100.

Kilde: Wageningen University & Research (NL), International Peatland Society og "Growing media for food and quality of life in the period 2020 – 2050". Artikkel av C.Blok, B. Eveleens og A. Van Winkel utgitt på ISHS – International Society for Horticulture Science.

Det vil bli enorme utfordringer, ikke bare med å få tak i disse volumene, men også med å opparbeide kunnskap til å kunne benytte dem til dyrking av nok, og god nok mat.

Bruk av torv til produksjon av mat og andre vekster er ikke på noen måte til hinder for arbeid med restaurering av våtmarker/drenerte myrer.